

Stavovi građana o diskriminaciji u Crnoj Gori

Decembar, 2015.

Prof. dr Miloš Bešić

Metodologija i uzorak

- Istraživanje je realizovano u novembru/decembru 2015. godine
- Anketni metod
- U istraživanju je učestvovalo 1005 ispitanika iz 18 opština
- Uzorak: dvostruko stratifikovan sa slučajnim izborom ispitanika unutar izabranih popisnih krugova
- Standardna statistička greška mjerenja iznosi +/- 3.1% sa intervalom povjerenja od 95% za pojave sa incidencom od 50%
- Poststratifikacija je rađena po rodu, godinama i nacionalnoj pripadnosti
- Za potrebe istraživanja formiran je poseban Instrument koji je operisao uglavnom sa nominalnim skalama i ljestvicama procjene ordinalnog tipa
- **OPŠTINE:**
Bijelo Polje, Berane, Pljevlja, Podgorica, Niksić, Cetinje, Herceg Novi, Bar, Tivat, Kotor, Rožaje, Plav, Žabljak, Kolašin, Mojkovac, Danilovgrad, Plužine, Šavnik
- Komparacija: 2010 – 2015.

Kriterijumi i oblasti merenja

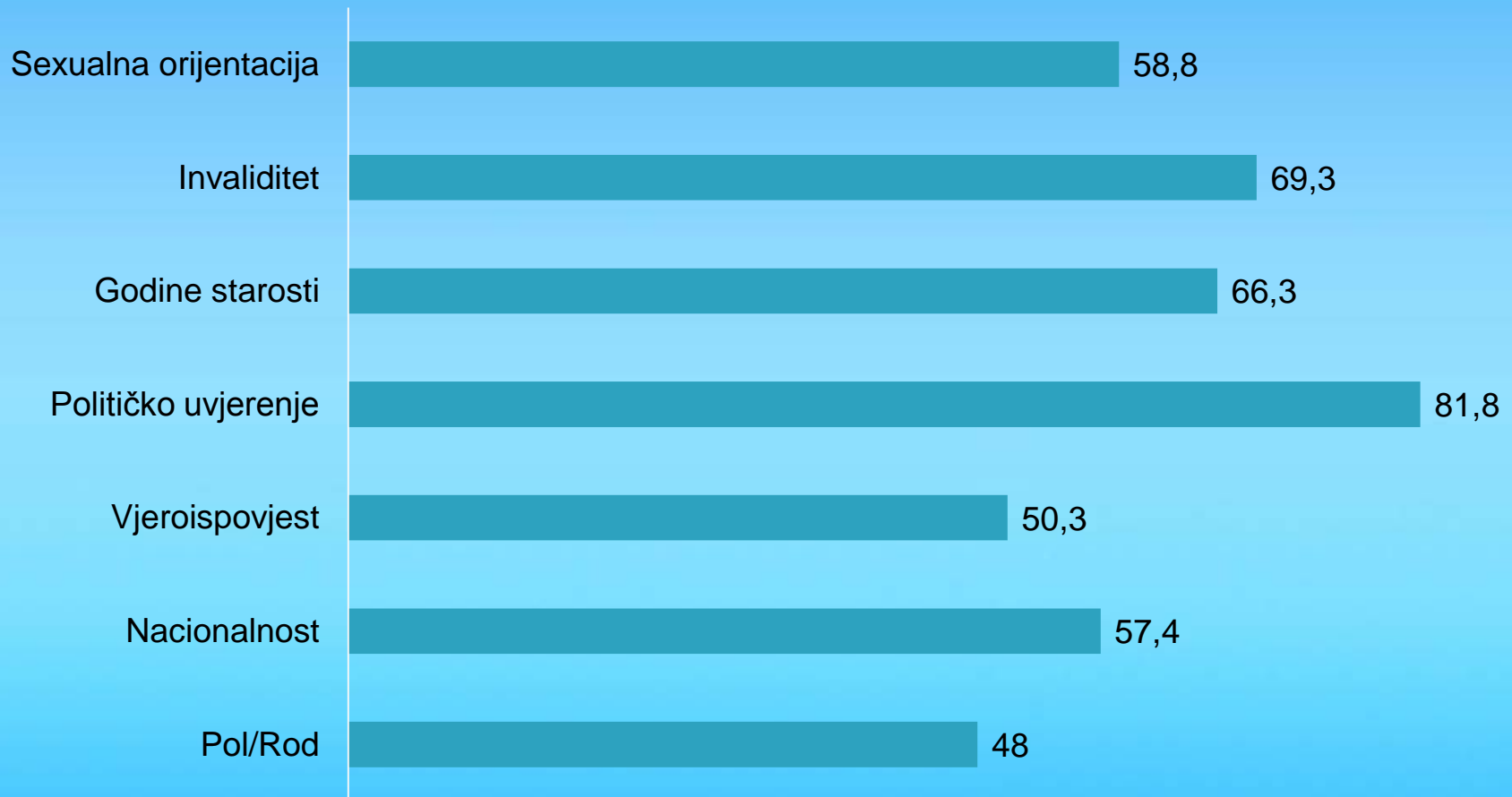
Oblasti:

- Zapošljavanje
- Obrazovanje
- Dostupnost zdravstvenoj zaštiti
- Rad javnih službi
- Diskriminacija u oblasti kulture i kulturna zaštita

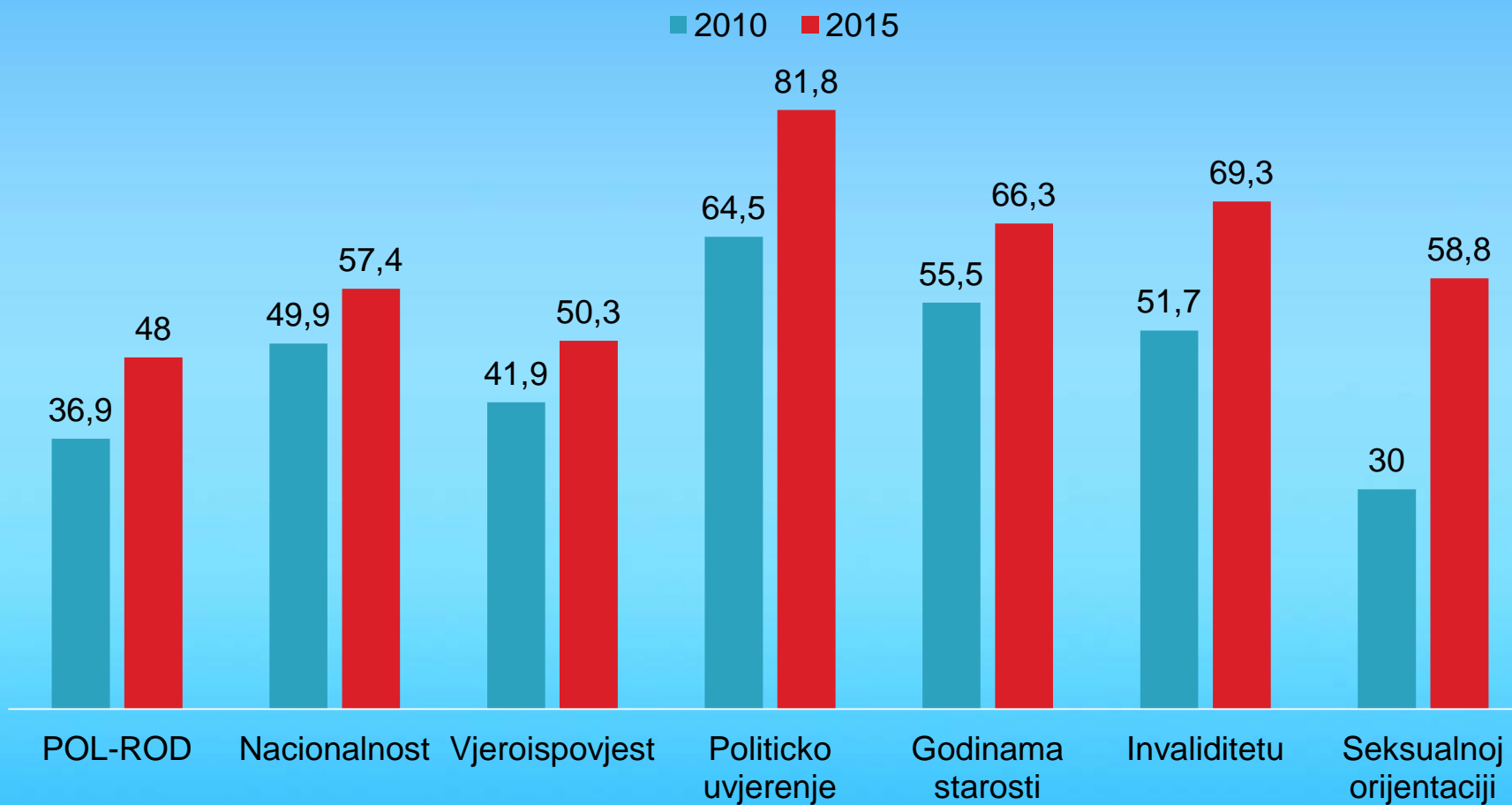
Kriterijumi:

- Pol/Rod
- Nacionalnost
- Vjeroispovijest
- Političko uvjerenje
- Godine starosti
- Osobe sa invaliditetom
- Seksualna orijentacija

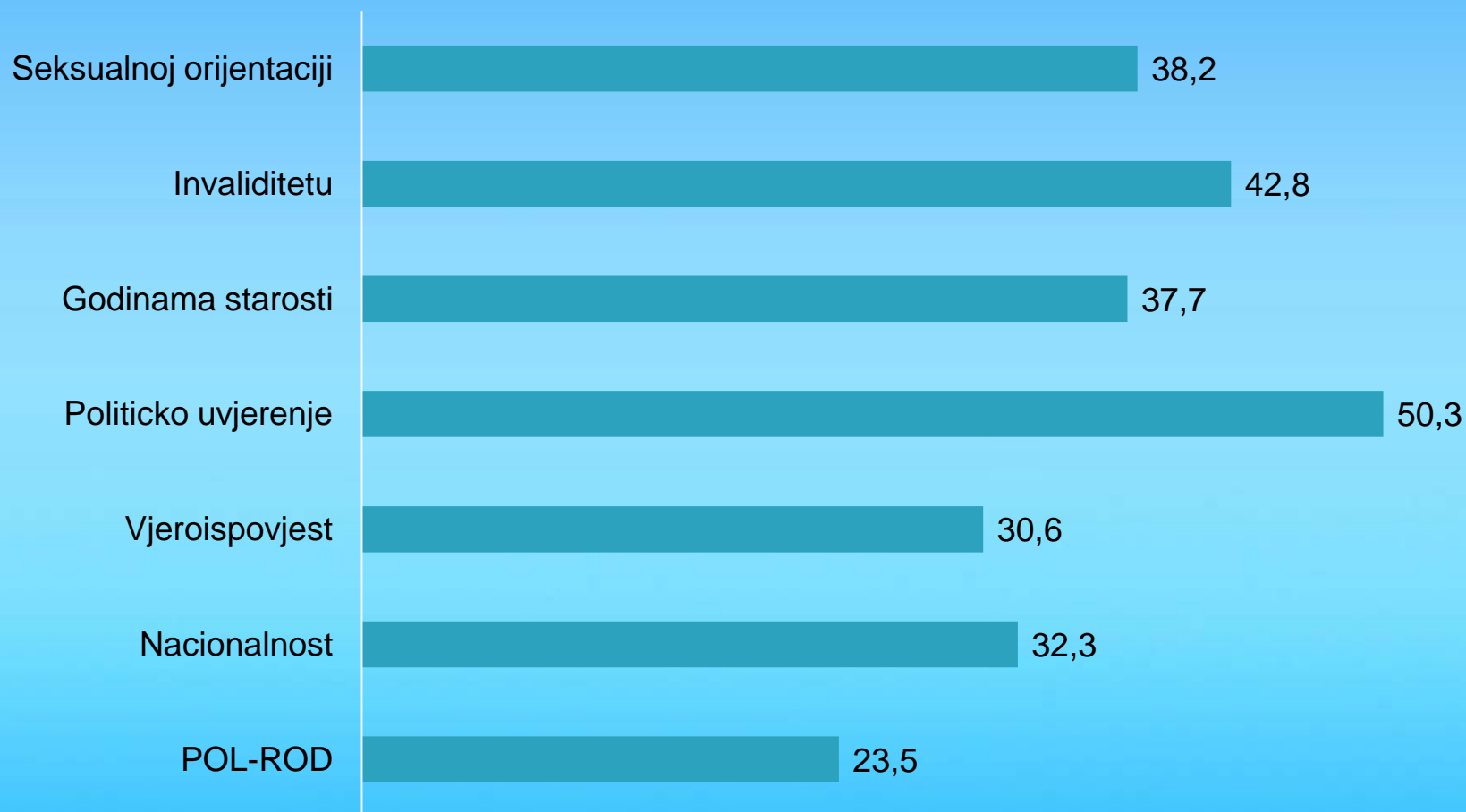
Kada je o zapošljavanju riječ, da li postoji diskriminacija po sljedećim kriterijumima? -%

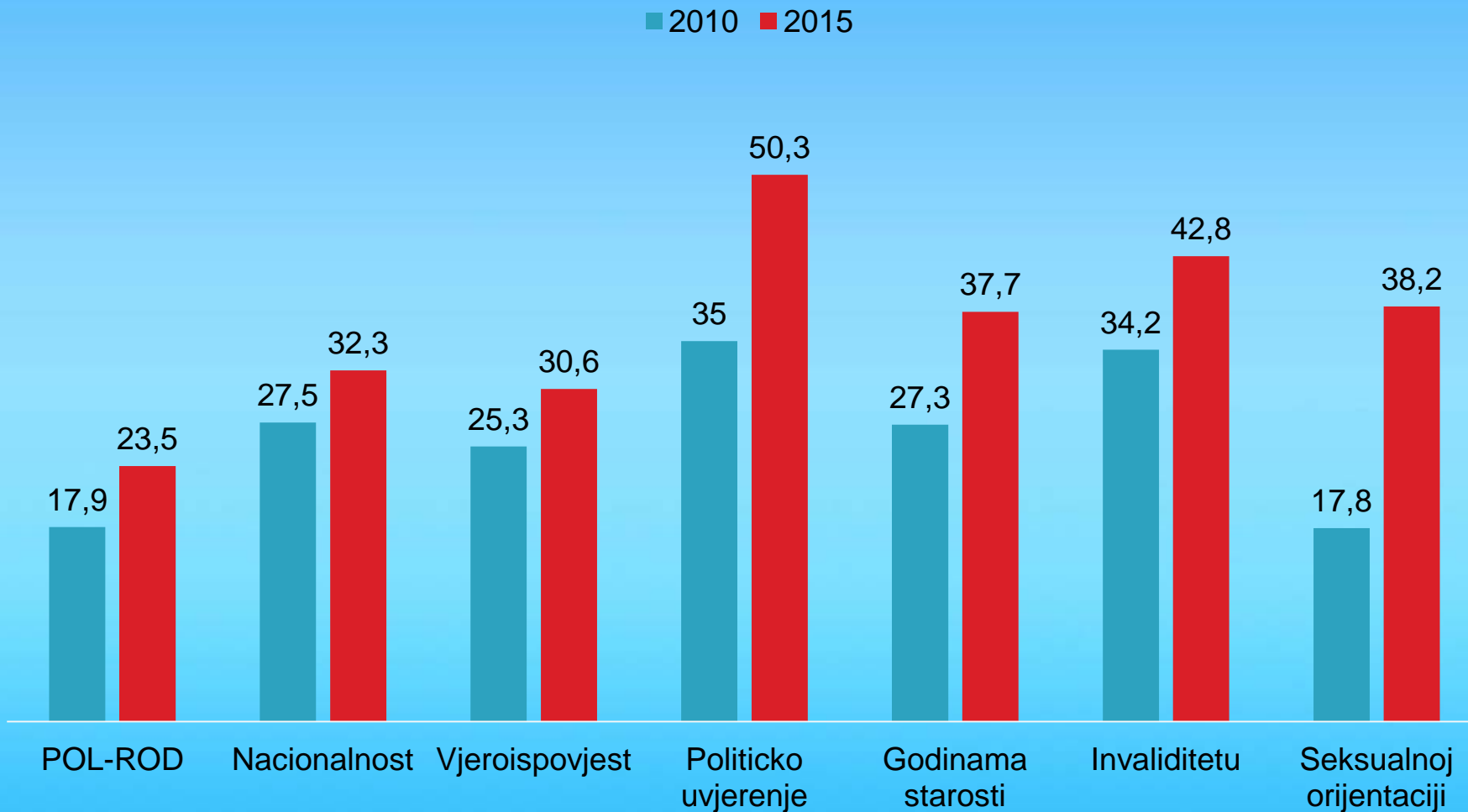
Komparacija 2010 i 2015: Diskriminacija pri zapošljavanju %

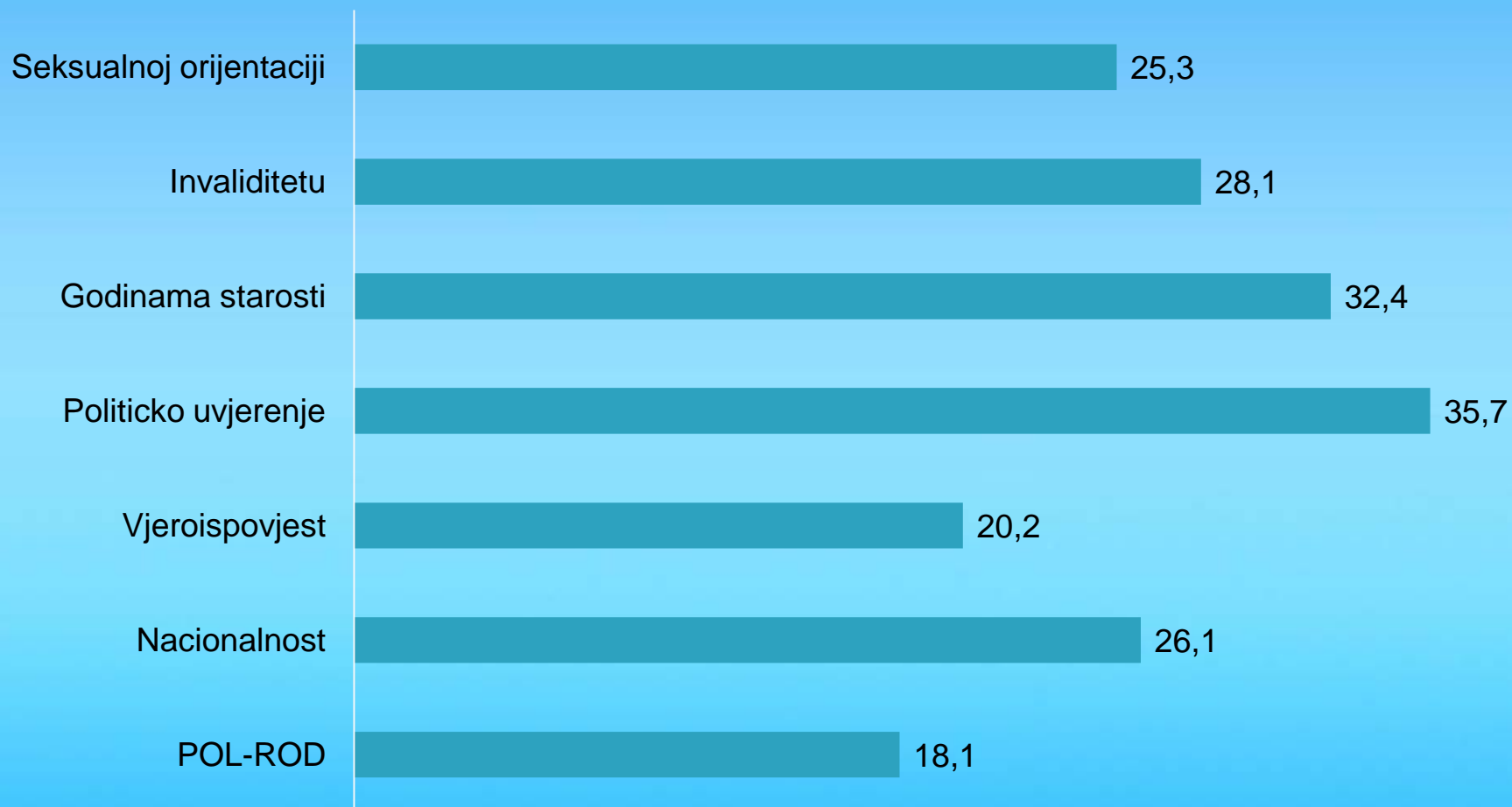
Kada je o obrazovanju riječ, da li postoji diskriminacija po sljedećim kriterijumima? -%

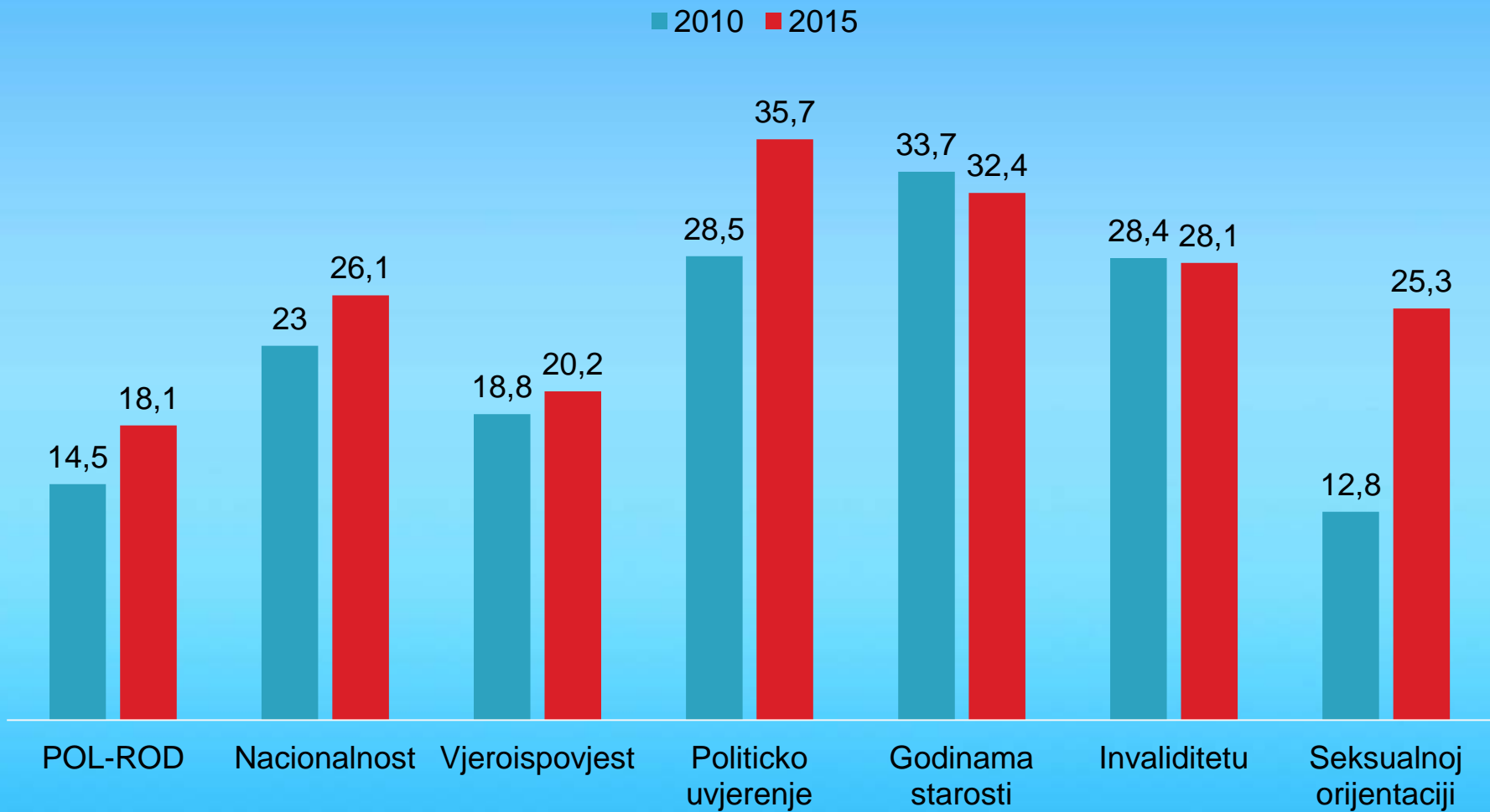
Komparacija 2010 i 2015: Diskriminacija u obrazovanju %

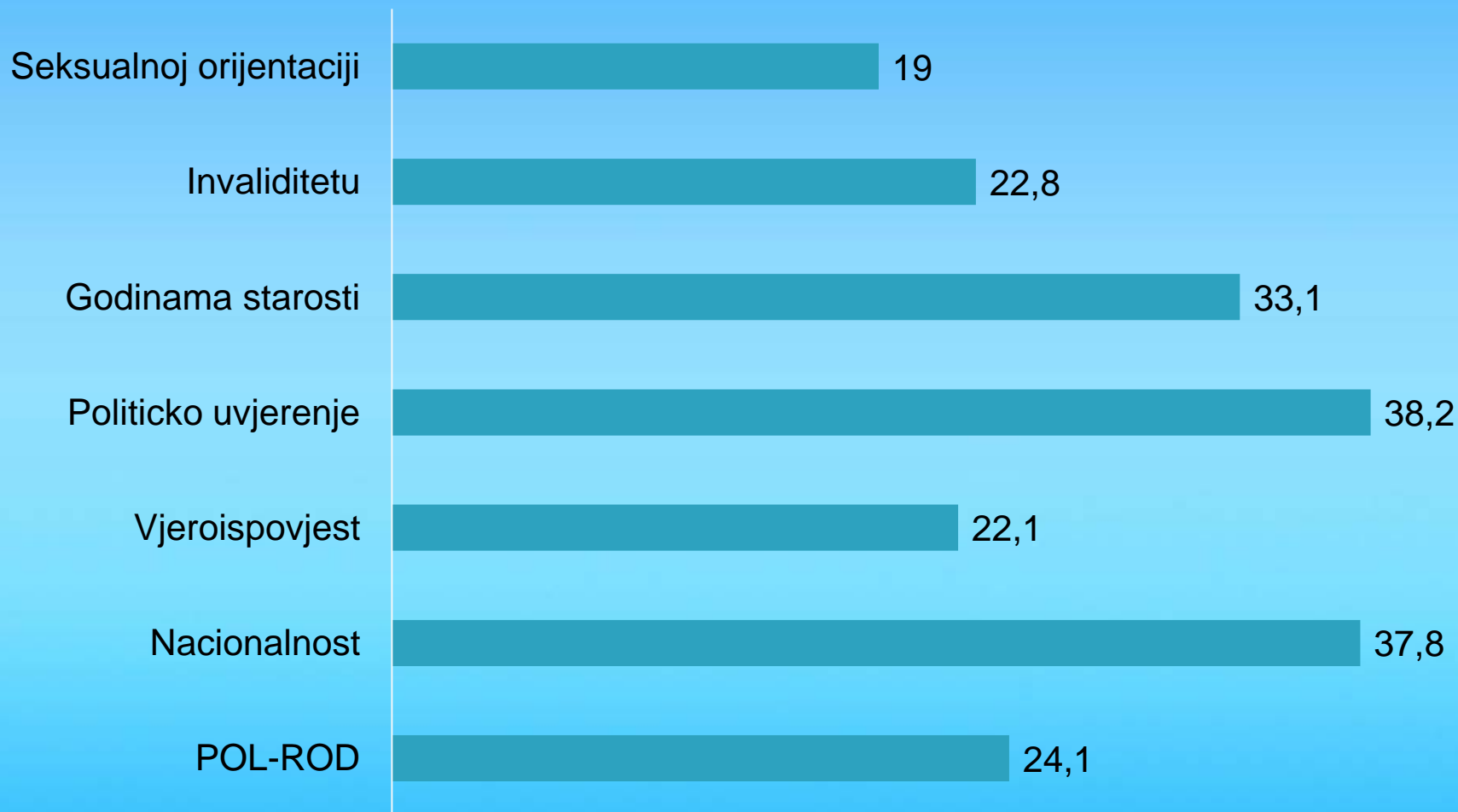
*Kada je o zdravstvenoj zaštiti riječ, da li postoji diskriminacija
po sljedećim kriterijumima? -%*

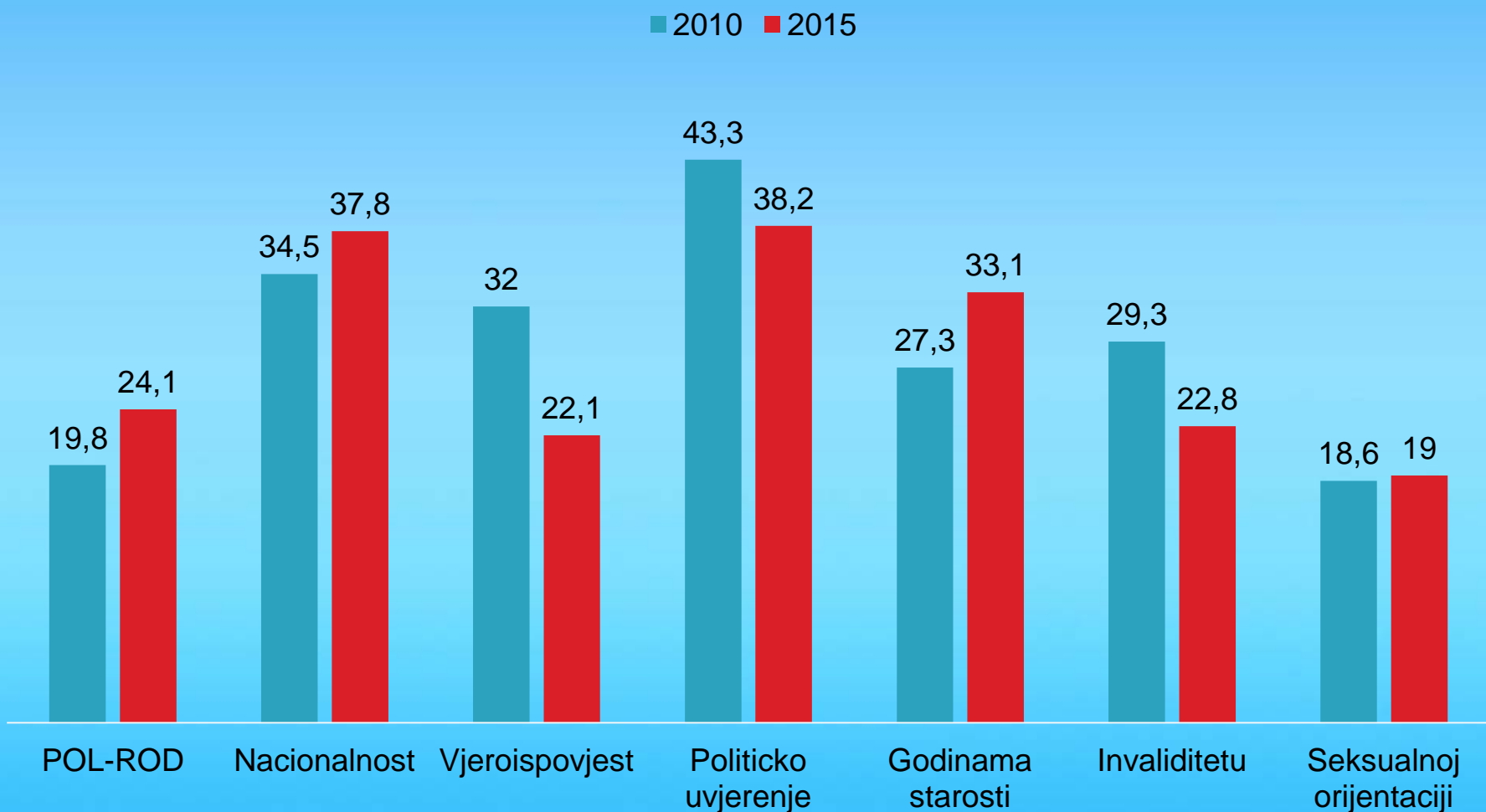
Komparacija 2010 i 2015: Diskriminacija u zdravstvenoj zaštiti %

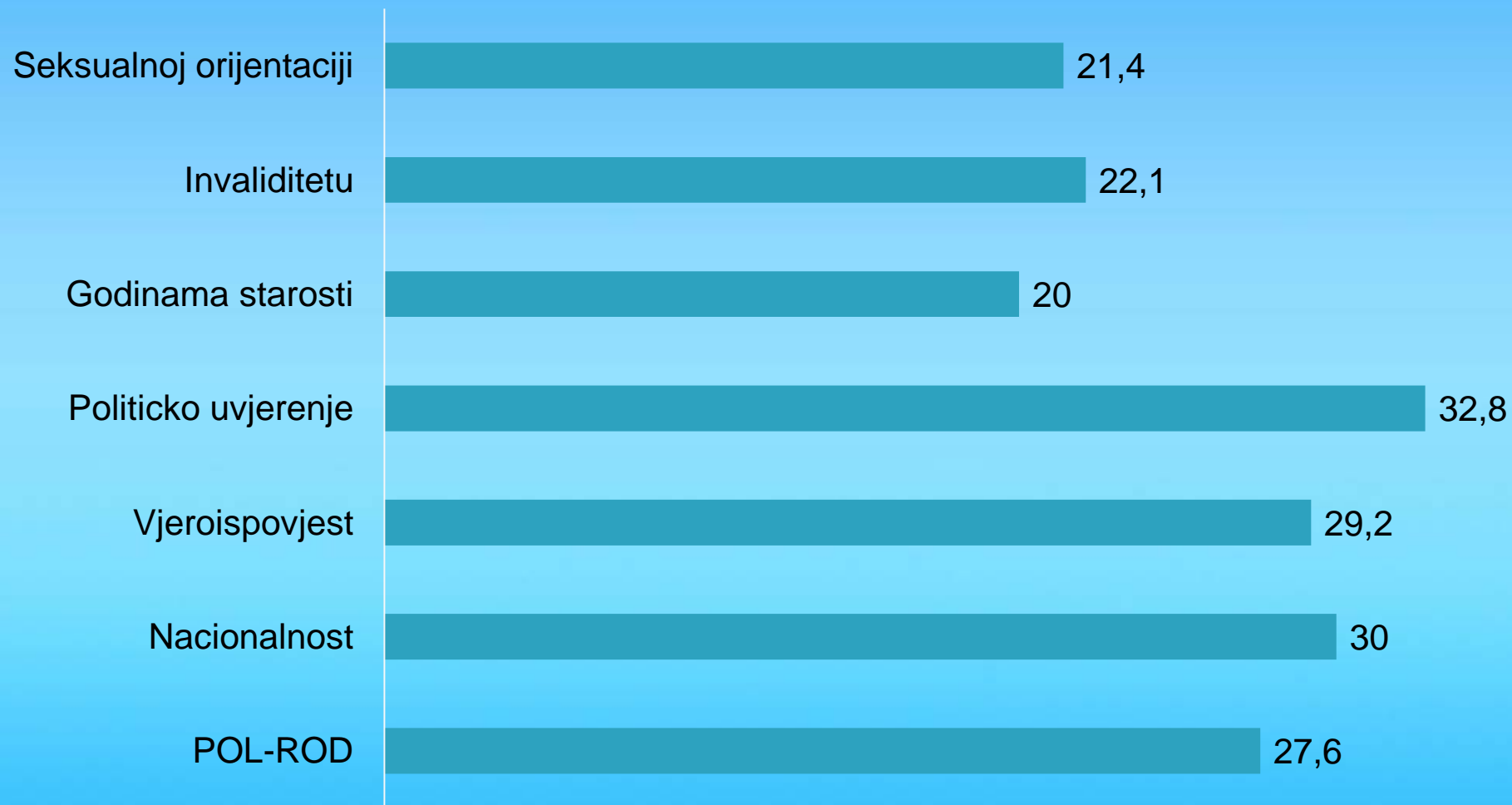
*Kada je o pružanju usluga od strane **javnih službi** riječ, da li postoji diskriminacija po sljedećim kriterijumima? -%*

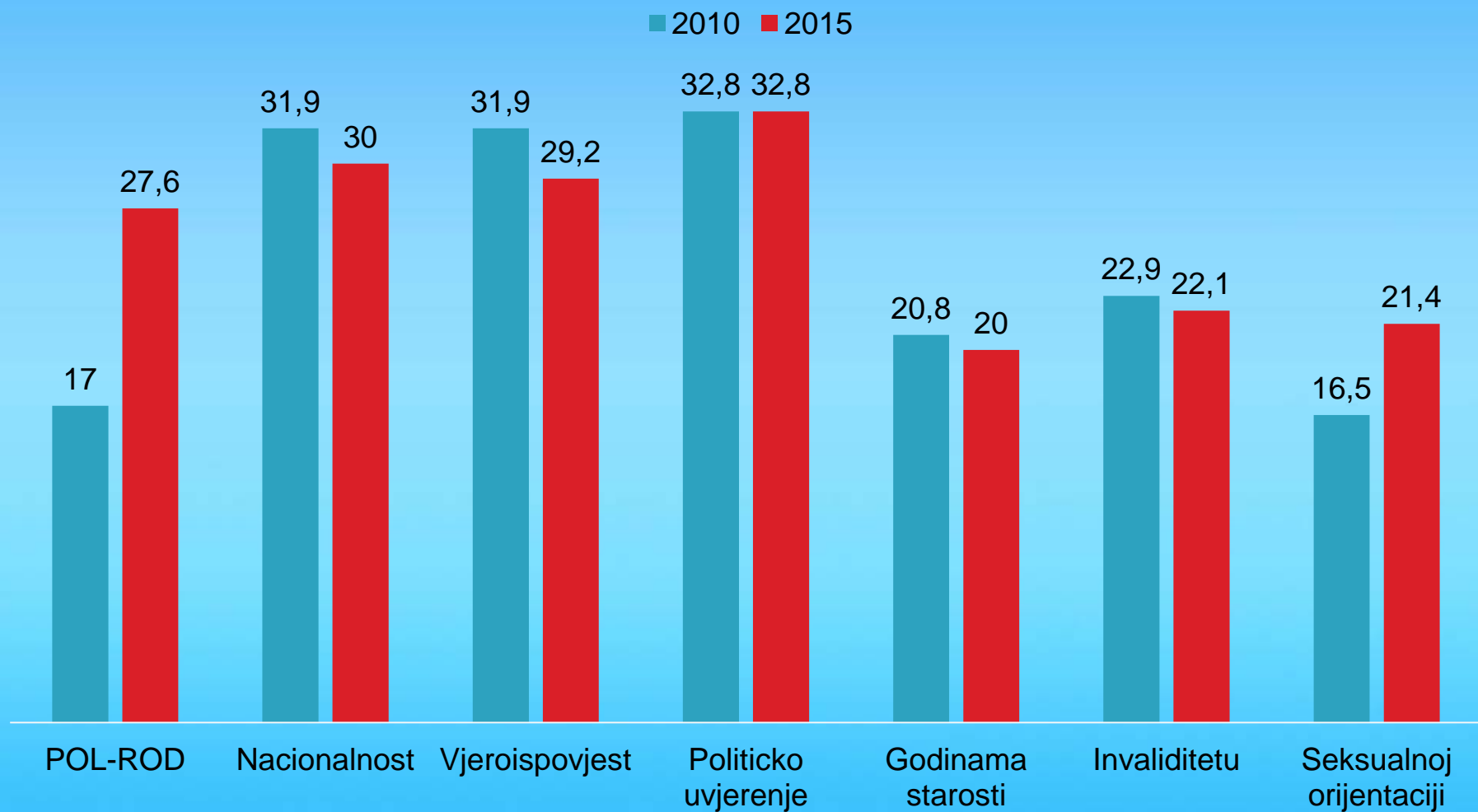
Komparacija 2010 i 2015: Diskriminacija u pružanju usluga od strane javnih službi po sljedećim kriterijumima %

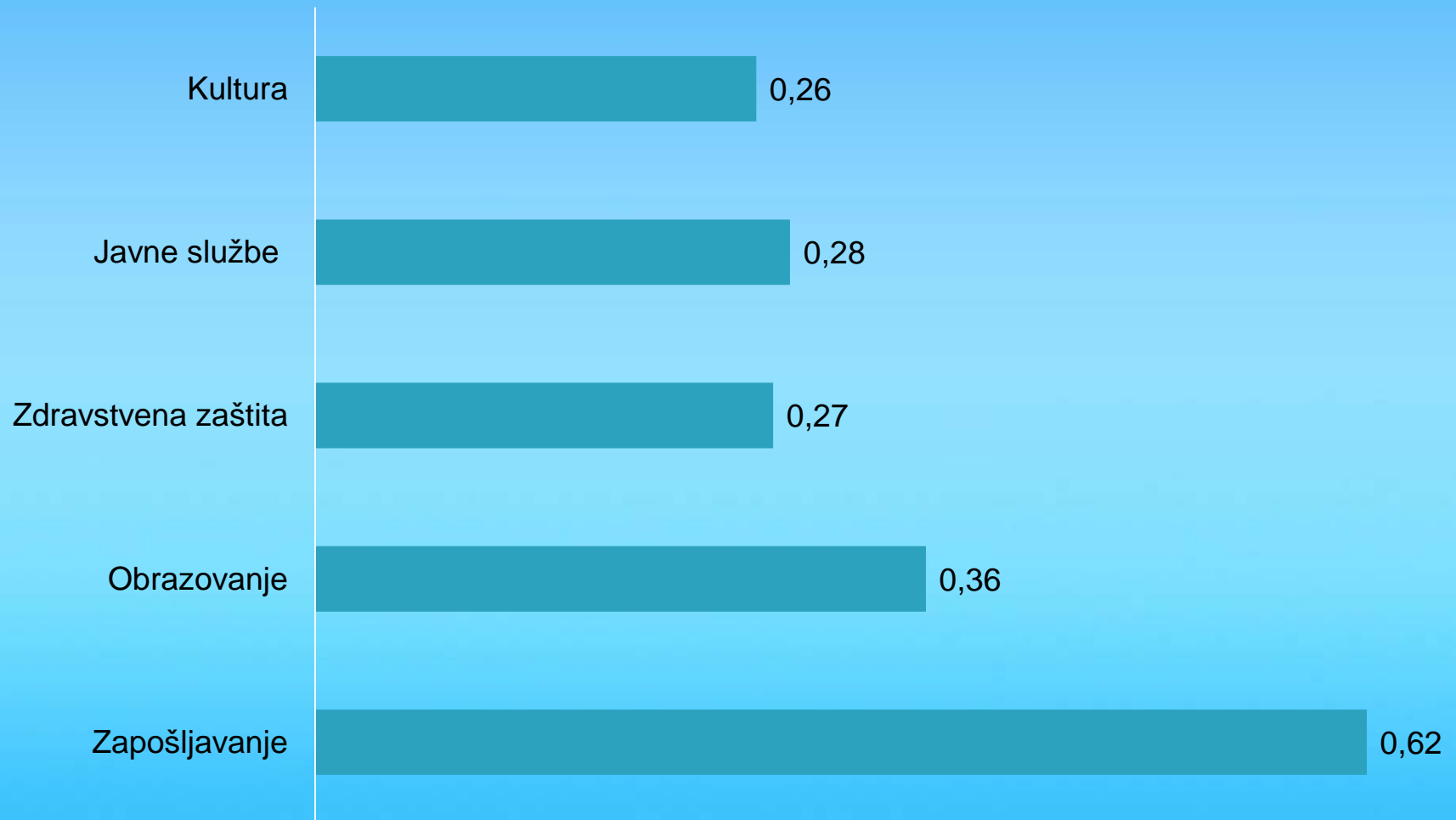
Kada je o pravu na sopstvenu kulturu i zaštitu riječ, da li postoji diskriminacija po sljedećim kriterijumima?-%

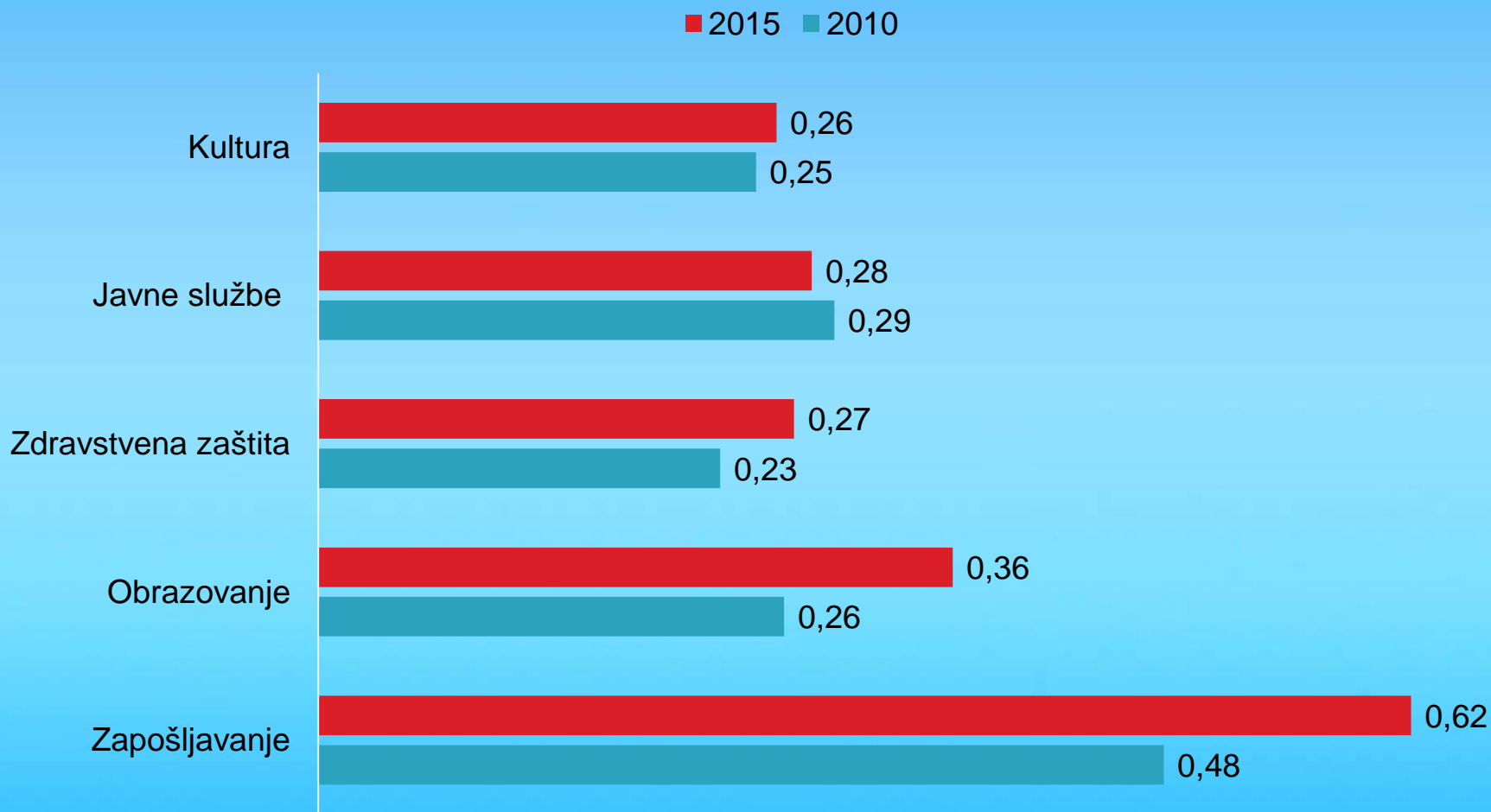
Komparacija 2010 i 2015: Diskriminacija u kulturi %

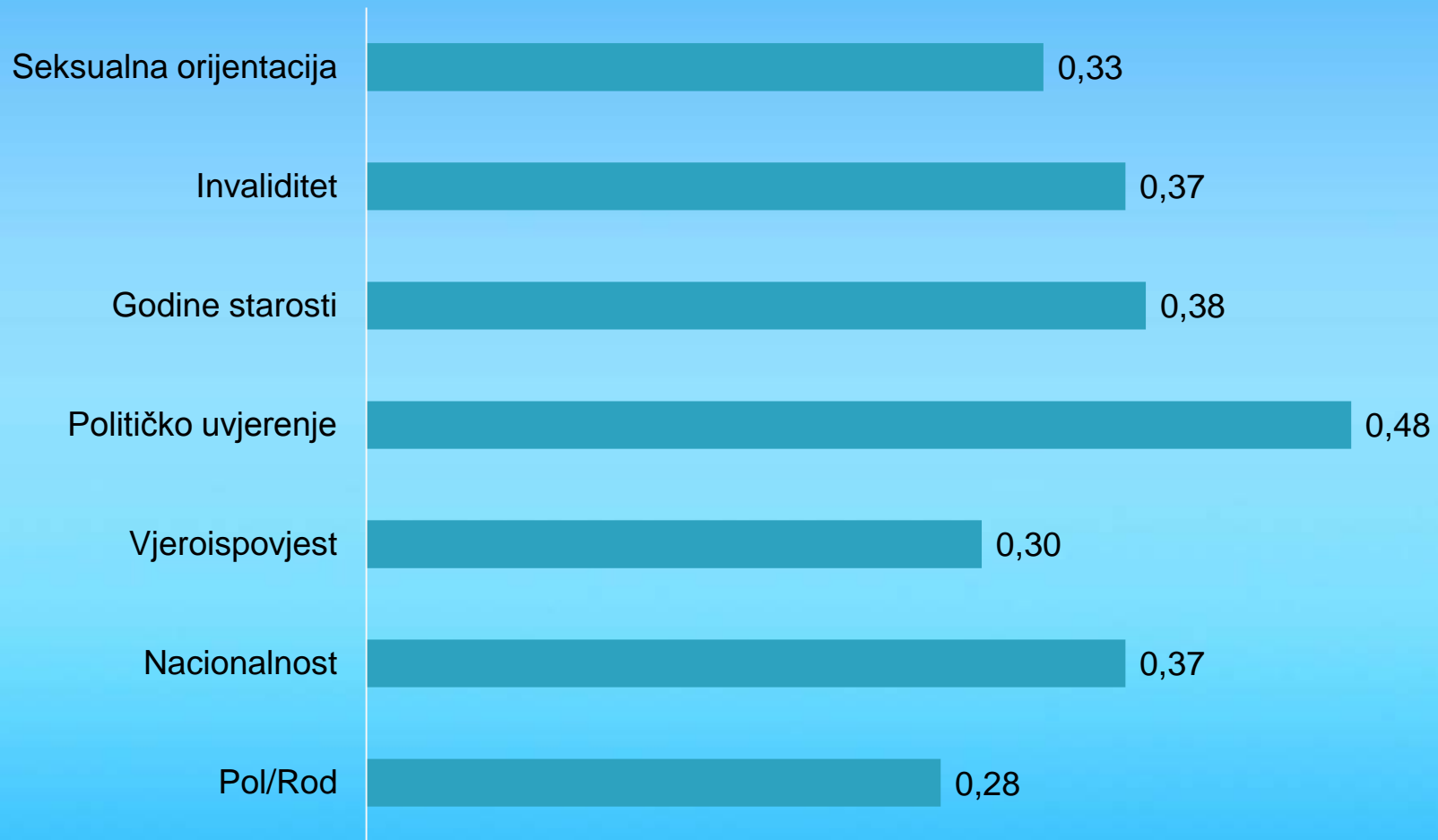
Sumarni pokazatelji diskriminacije po oblastima

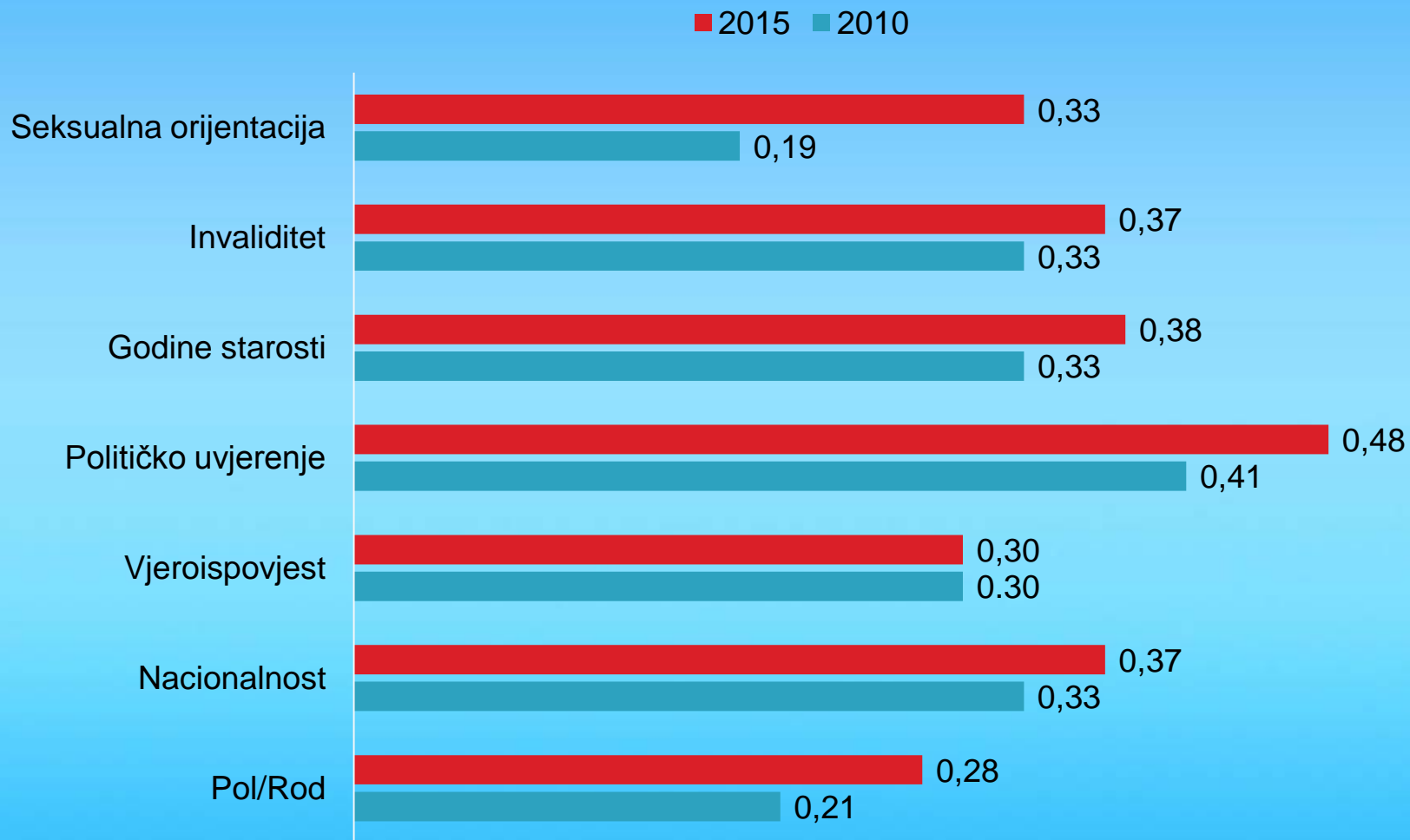
Komparacija 2010 i 2015 sumarnih pokazatelja diskriminacije po oblastima

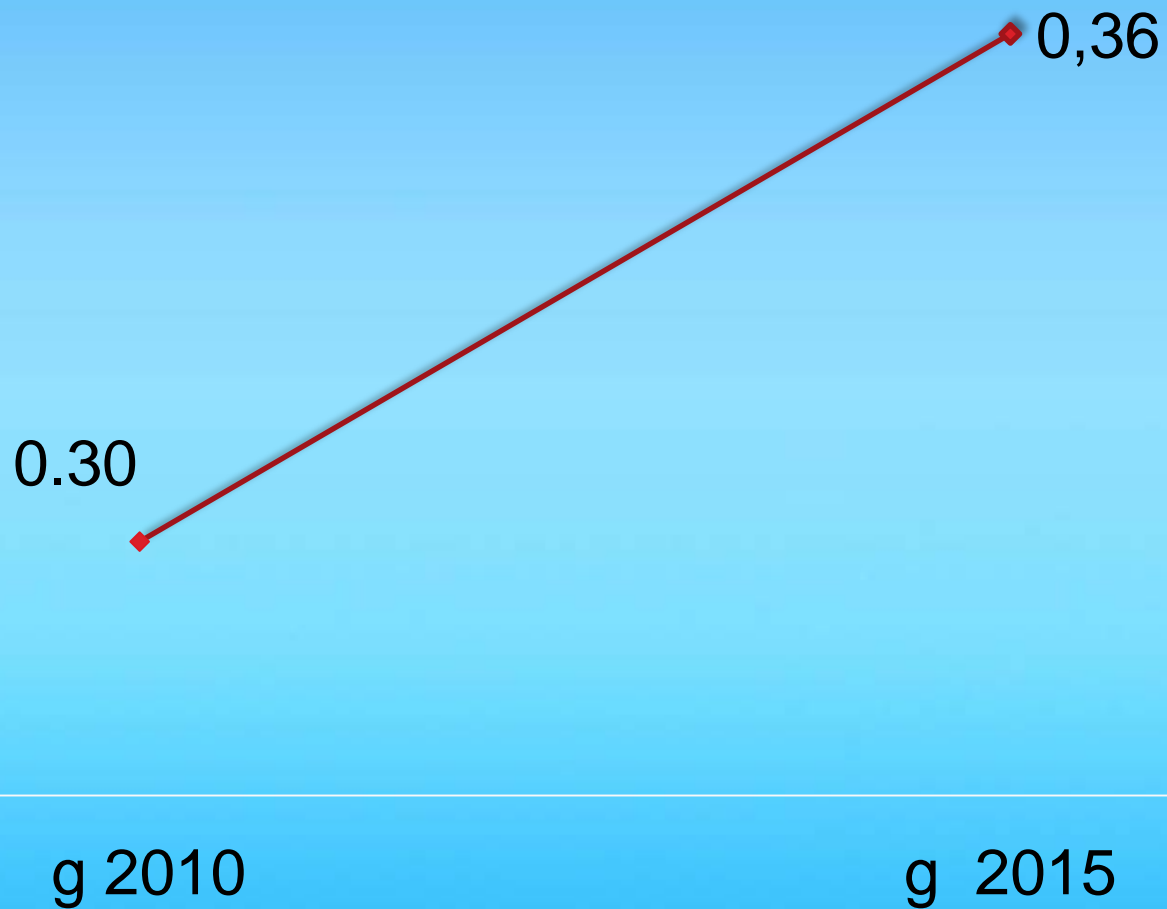
Sumarni pokazatelji diskriminacije po kriterijumima

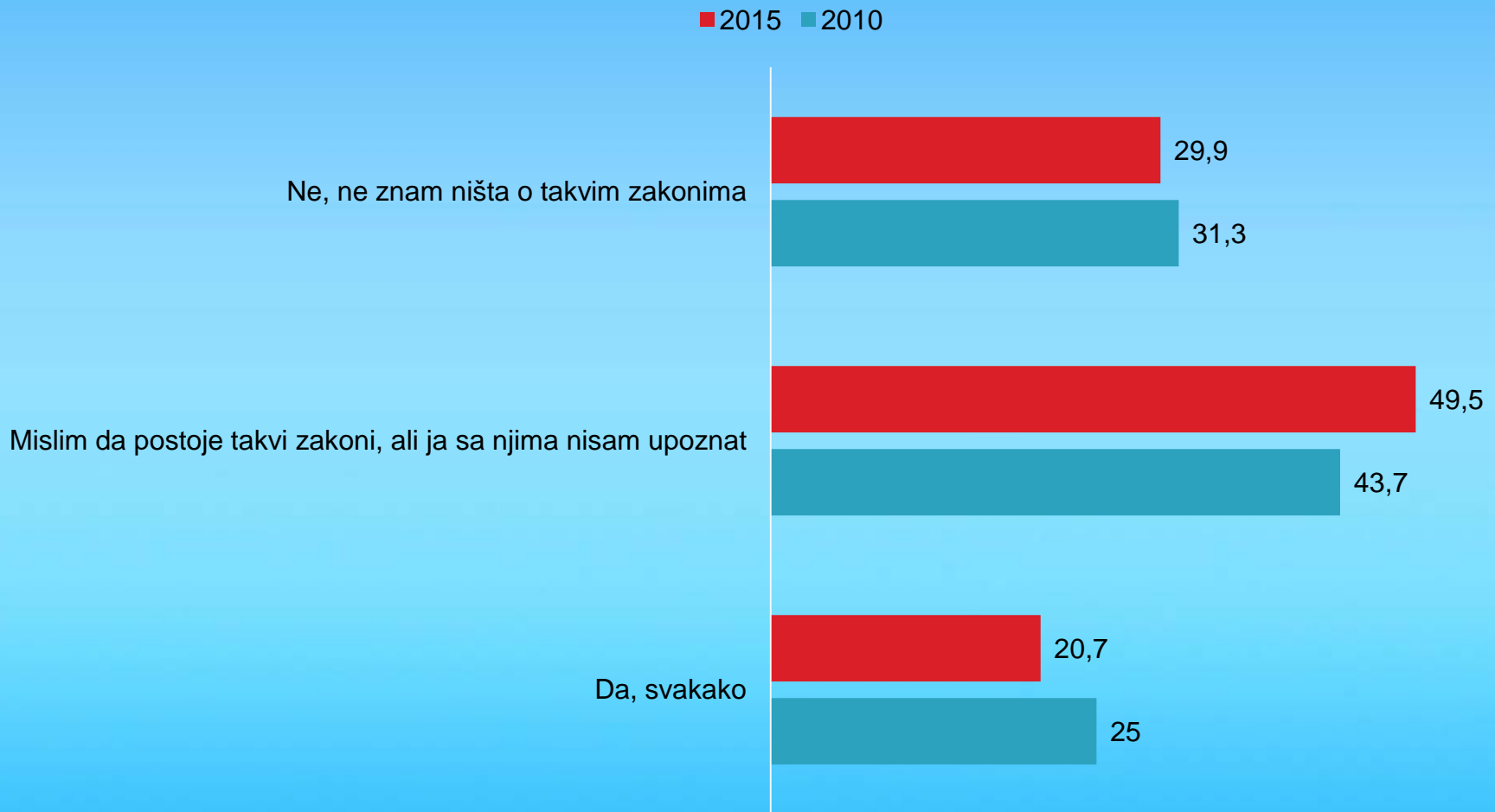
Komparacija 2010 i 2015 sumarnih pokazatelja diskriminacije po kriterijumima

**KOMPARACIJA 2010 – 2015:
UKUPNA PROCJENA STEPENA DISKRIMINACIJE**

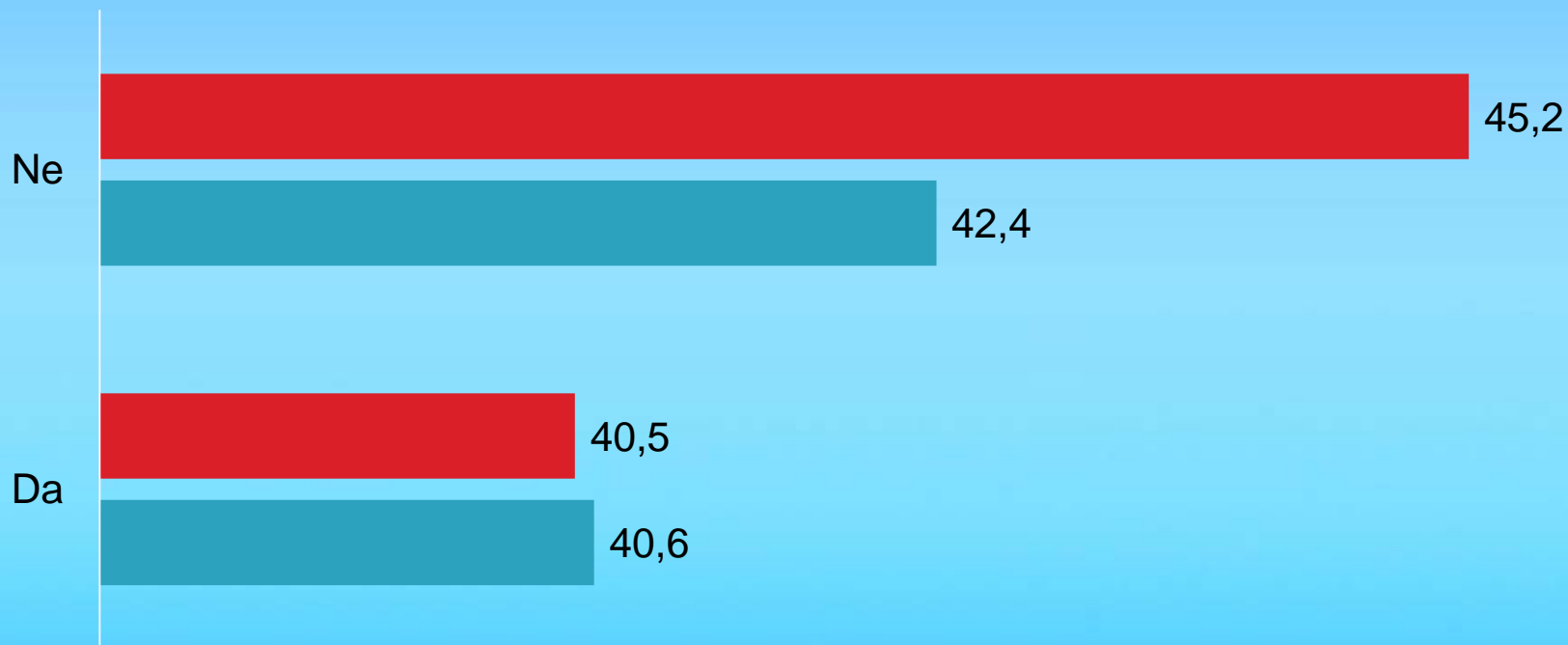

Da li su Vam poznati zakoni koji štite od diskriminacije? -%

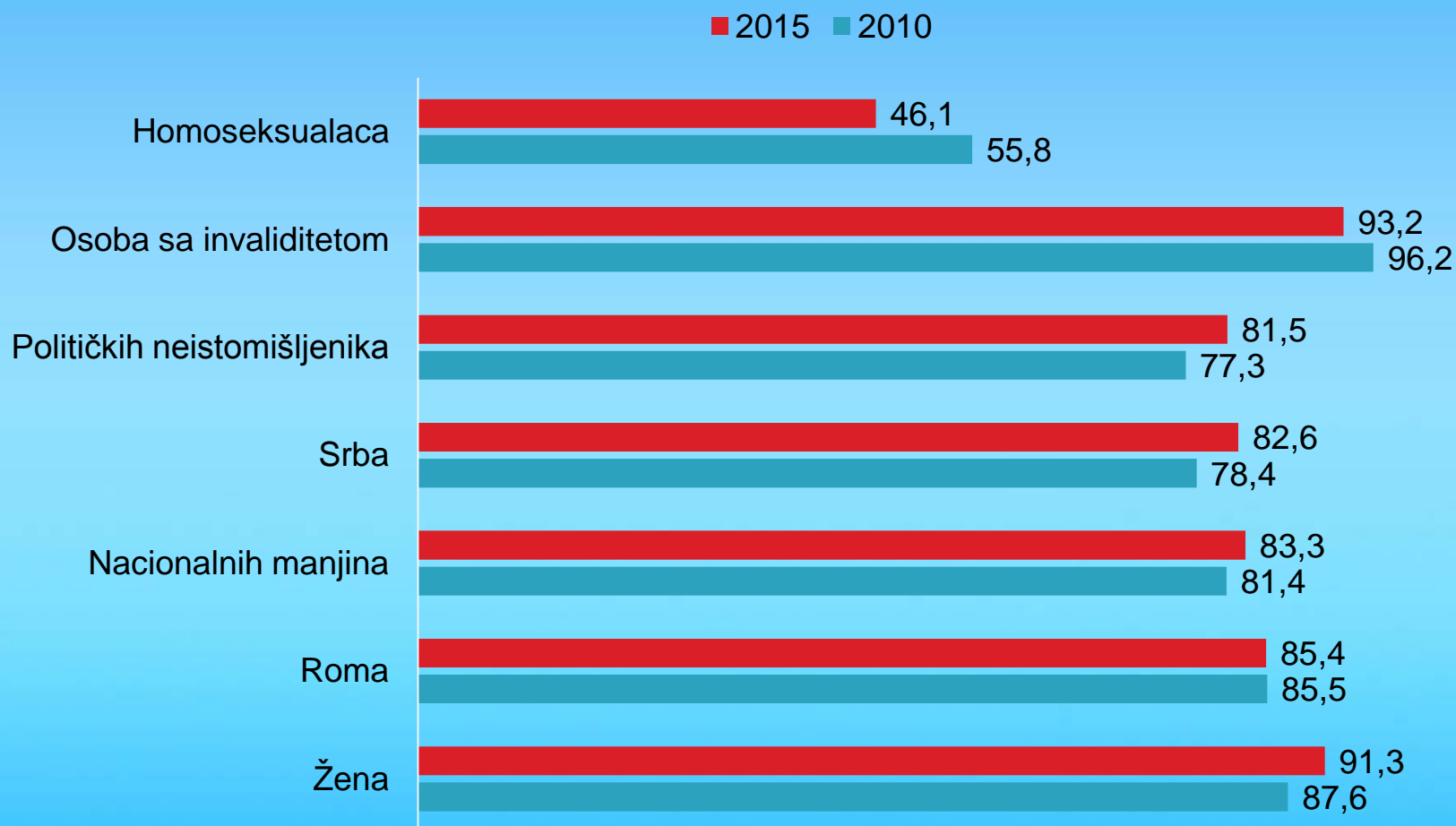

Da li se po Vašem mišljenju u Crnoj Gori ulaže dovoljno napora u borbi protiv diskriminacije? - %

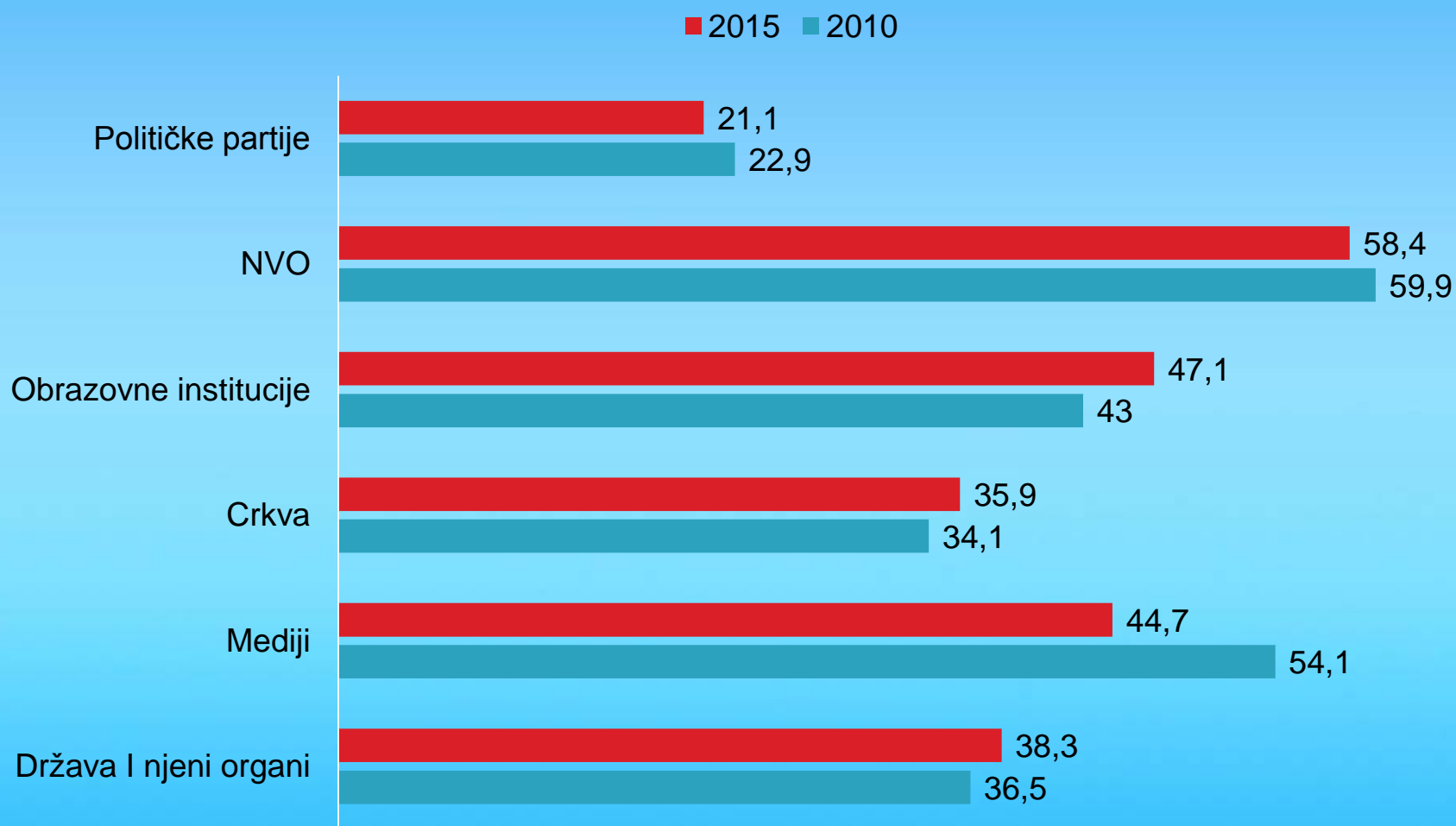
■ 2015 ■ 2010

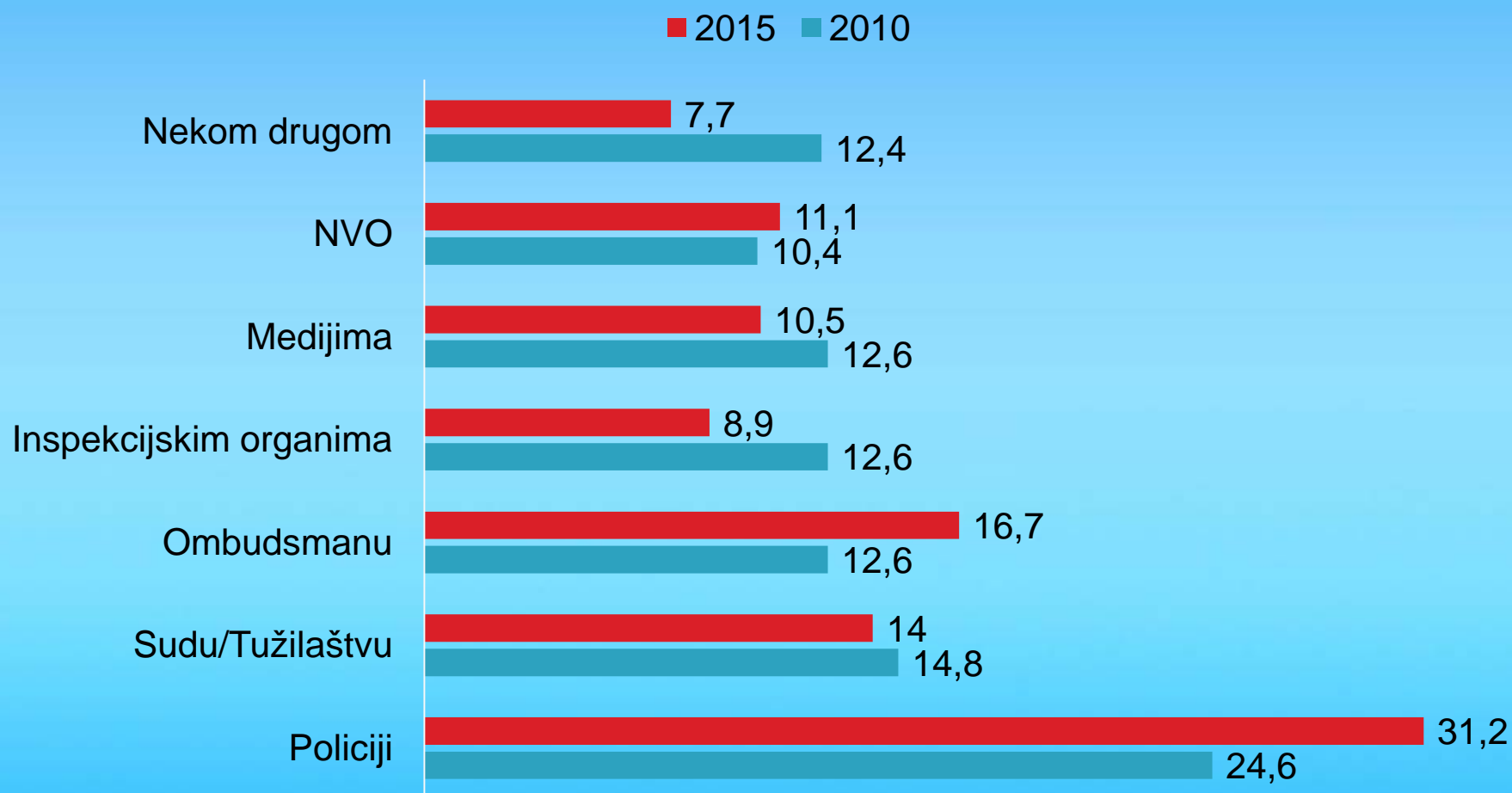
Da li podržavate mjere i akcije usmjerene na borbu protiv diskriminacije sljedećih grupa? - % DA odgovora

U kojoj mjeri sledeće institucije daju doprinos borbi protiv diskriminacije? - %

Komparacija 2010 i 2015: Ukoliko biste postali žrtva diskriminacije, kome biste se najprije obratili za pomoć? -%

Ključni analitički nalazi

- **Diskriminacija u Crnoj Gori je izražena u velikoj mjeri**
- Na osnovu percepcije građana, **diskriminacija je povećana u prethodih pet godina** (za oko 6% u prosjeku)
- Po oblastima, građani smatraju da je najviši stepem diskriminacije izražen u **oblasti zapošljavanja**
- Kada je o zapošljavanju riječ, i trend je najnegativniji ako uporedimo podatke sa 2010. godinom
- Negativni trend je izražen u petogodišnjem periodu i kada je riječ o obrazovanju i zdravstvenoj zaštiti
- Kada je o kriterijumima (kategorijama populacije) riječ, **najizraženija je diskriminacija na osnovu političkog uvjerenja**
- Zabrinjavajući je podatak da gotovo svaki drugi građanin u prosjeku smatra da je politička diskriminacija prisutna
- Najregresivniji nalaz istraživanja jeste da se **diskriminacija povećala u prethodnih pet godina po svim kriterijuma**, osim kada je riječ o vjeroispovjesti
- Najnegativniji trend u ovom pogledu mjerimo kada je riječ o **diskriminaciji po osnovu seksualne orijentacije** (sa 0.19 na 0.33)
- Značajno povećanje u stepenu diskriminacije mjerimo i kada je riječ o **političkom uvjerenju**
- Veći je procenat građana koji ističu **da se ne ulaže dovoljno napora u borbi protiv diskriminacije**, u poređenju sa referentnim brojem onih koji smatraju da se ulaže dovoljno napora (osim toga, i trend je negativan)
- Građani smatraju da **NVO sektor daje najveći doprinos u borbi protiv diskriminacije** (trend je u ovom pogledu stabilan)
- **Sistem obrazovanja** je drugi po značaju kada je riječ o borbi protiv diskriminacije, i u ovom pogledu mjerimo pozitivne trendove u petogodišnjem periodu
- **Mediji** se takođe doživljavaju kao snažan faktor borbe protiv diskriminacije, ali je u ovom pogledu **trend negativan** kada se uporede podaci sa 2010. godinom
- **U slučaju da su žrtve diskriminacije**, međutim, građani bi se prvo i u značajnoj mjeri više u odnosu na neke druge, obratili **policiji**
- Drugom kome bi se građani obratili jeste **Ombudsman**
- Ključni je podatak, u ovom pogledu, da je procenat građana koji bi se obratili Ombudsmanu u slučaju da su žrtve diskriminacije, povećan, a ovo je još izraženije kada je riječ o obraćanju policiji.